

Lichen sclerosus bij meisjes

Wat is lichen sclerosus (LS)?

Lichen sclerosus (LS) is een chronische huidaandoening. LS komt voor bij de vulva en de anus. Vulva is de medische term voor het uitwendige geslachtsorgaan van de vrouw. Zeer zelden komt LS voor ergens anders op de huid. Dit wordt dan extra-genitale LS genoemd.

LS komt op elke leeftijd voor. Op kinderleeftijd is de aandoening zeldzaam. Op volwassen leeftijd wordt de huidaandoening vaker gezien. LS komt meer voor bij meisjes dan bij jongens.

Oorzaak

De oorzaak is onbekend. Er zijn aanwijzingen dat er sprake zou kunnen zijn van een auto-immuunziekte, waarbij ontstekingscellen van het afweersysteem het eigen weefsel aanvallen. LS wordt vaker gezien als het kind of de ouder een andere auto-immuunziekte heeft, zoals schildklierlijden, reuma of suikerziekte. Mogelijk speelt erfelijkheid ook een rol. LS is *niet* besmettelijk.

Symptomen en gevolgen

Jeuk, pijn en/of branderigheid zijn klachten die op de voorgrond staan. Door de jeuk wordt er gekrabbd, ook onbewust in de slaap, waardoor oppervlakkige wondjes kunnen ontstaan. Als urine langs deze wondjes stroomt, kan het plassen pijnlijk zijn. Daarnaast hebben kinderen soms last van verstopping van de darmen (obstipatie) en/of buikpijn, voornamelijk doordat de ontlasting wordt opgehouden om pijn te vermijden die veroorzaakt wordt door wondjes bij de anus. Soms hebben kinderen juist helemaal geen klachten maar wél uitgebreide huidafwijkingen.

Kenmerkend voor LS is een witte verkleuring van de huid van de vulva. Vaak is de huid rondom de anus ook aangedaan. Daarnaast kunnen er bruine vlekken, rode vlekken of kleine bloedinkjes aanwezig zijn. Als LS niet (tijdig) behandeld wordt, kunnen er door de ontsteking verklevingen ontstaan. De vorm van de vulva kan hierdoor veranderen. Een voorbeeld hiervan is dat de binnenste schaamlippen niet goed kunnen uitgroeien of juist krimpen. LS komt niet voor *in* de vagina.

De diagnose wordt gesteld door te kijken naar de huid. Bij twijfel wordt een stukje huid weggenomen (een biopt) onder plaatselijke verdoving voor microscopisch onderzoek.

Over de behandeling

LS is een chronische huidaandoening en het lukt daarom niet om LS te genezen. Wel kunnen de klachten bijna altijd goed onder controle komen. De behandeling bestaat uit een sterke corticosteroïd-bevattende zalf in combinatie met een vette zalf. Er wordt verder aangeraden niet te lang/te heet te douchen, en geen zeep te gebruiken bij de vulva.

Wat is het doel?

De twee belangrijkste doelen van de behandeling zijn:

- 1) het wegnemen van de jeuk en/of pijn, en
- 2) de verdere voortgang van het ziekteproces remmen of stoppen.

Lange termijn

Over de lange termijn is nog veel onbekend. Er zijn aanwijzingen dat ongeveer 30% van de meisjes met LS over de aandoening heen groeit na de puberteit. De rest van meisjes houdt in meer of mindere mate last van de aandoening. Daarom is onderhoudsbehandeling belangrijk.

Op volwassen leeftijd is er bij ernstige of onvoldoende behandelde LS 3-5% kans op huidkanker. Op kinderleeftijd komt huidkanker bij LS *niet* voor.

Tieners

LS kan problemen geven met betrekking tot seks en/of relaties. Hierdoor kunnen spanningen in het dagelijks leven ontstaan. Wanneer uw kind het lastig vindt om met deze huidaandoening om te gaan, wordt aangeraden hulp te zoeken. Dit kan zowel bij een psycholoog als een seksuoloog.

Speciaal spreekuur in het Erasmus MC-Sophia

In het Erasmus MC-Sophia zien we veel kinderen met LS in het Centrum voor Kinderdermatologie. Kinderen met complexe vormen van LS worden gezien op een speciaal combinatie-spreekuur door zowel een (kinder)dermatoloog en een kindergynaecoloog. Er wordt ook nauw samengewerkt met DermaHaven.

Wanneer contact opnemen?

Het is belangrijk om de huidafwijkingen goed in de gaten te houden. Kinderen kunnen meekijken met een handspiegel. Als de klachten toenemen of de huidafwijkingen uitbreiden, is het belangrijk contact op te nemen met uw behandelend arts.

Contact

Sophia Kinderziekenhuis - Centrum voor Kinderdermatologie

Bezoekadres Sophia: Dr. Molewaterplein 40, 3015 GD Rotterdam, ingang Wytemaweg

Tel 010 703 73 80

Fax 010 704 10 23

Mail: bo.sophia@erasmusmc.nl

www.huidhuis.nl

<https://www.erasmusmc.nl/nl-nl/sophia/patientenzorg/specialismen/kinderdermatologie>

Patiëntenvereniging

<https://www.lsnederland.nl/kinderen-en-ls/>